Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Sacrum w kinie: estetyka i symbolika, PG_00204365		
Kierunek studiów	Wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej (P)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Filmu i Mediów		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	mgr Maciej Franciszczak	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Studenci zdobywają wiedzę na temat szeregu zróżnicowanych zagadnień powiązanych z reprezentowaniem i uobecnianiem się różnych znamion *sacrum* i duchowości w kinie światowym XXI wieku. Program kształcenia zogniskowany będzie wokół analizy i interpretacji środków narracyjnych i stylistycznych mających ewokować szeroko rozumianą i definiowaną „Tajemnicę" i „Innego" w filmografiach wybranych twórców, reprezentujących różne kinematografie, strategie estetyczne, a także różne wyznania i wrażliwości. Celem przedmiotu jest zaproponowanie studentom alternatywnego i często pomijanego w programie studiów paradygmatu filmoznawczego, umożliwiającego nowe metody rozumienia i doświadczania kina oraz dostarczenie im odpowiednich narzędzi metodologicznych do samodzielnych badań nad filmowym *sacrum*.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[WOFKAMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę na temat kontekstu historycznego kina i nowych mediów, a zwłaszcza związku między przeszłością i teraźniejszością.	Ma pogłębioną wiedzę na temat kontekstu historycznego kina i nowych mediów, a także dostrzega wpływ historii kina na kino współczesne.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[WOFKAMU2_W10] Zna najnowszą historię filmu i serialu telewizyjnego.	Zna najnowszą historię filmu i serialu telewizyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem przemian estetycznych i narracyjnych w kinie światowym XXI wieku oraz w serialu telewizyjnym, a także sposobów reprezentowania i uobecniania sacrum, duchowości, tajemnicy i Innego w różnych kinematografiach, strategiach estetycznych i kontekstach kulturowych oraz religijnych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[WOFKAMU2_K08] Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego (zwłaszcza filmowego) regionu, kraju i Europy.	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie, interpretację i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza filmowego regionu, kraju i Europy, ze szczególnym uwzględnieniem jego wymiarów związanych z reprezentacją sacrum, duchowości, tajemnicy w kinie światowym oraz różnorodności tradycji religijnych, estetycznych i kulturowych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[WOFKAMU2_U07] Posiada pogłębione umiejętności analizy i interpretacji filmu, które wykorzystuje w mowie i w piśmie.	Posiada pogłębione umiejętności analizy i interpretacji filmu, ze szczególnym uwzględnieniem reprezentacji sacrum, duchowości i tajemnicy w kinie światowym XXI wieku, które wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu

- Definiowanie i różnicowanie pojęć: *sacrum*, religia, religijność, duchowość. Ocena ich zastosowania i użyteczności w dyskursie filmoznawczym.
- Historia kina podejmującego duchową problematykę. Strategie ewokowania religii i *sacrum* w kinie XX wieku.
- Opis metod badawczych, wykorzystywanej literatury przedmiotowej oraz kontekstów kulturowych i kulturoznawczych.
- Problematyka *sacrum* w kinie XXI wieku. Zmiany orientacji paradygmatu i filmowych dominant. Wykazanie różnic w sposobach wyrażania *sacrum* w kinie najnowszym i w filmach z ubiegłego stulecia.
- Przedstawienie założeń styl transcendentalnego oraz jego rewizji według Paula Schradera.
- Analiza stylistyczna i narracyjna oraz interpretacja wybranych filmów i zjawisk dot. *sacrum* w kinie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Przygotowanie indywidualnego projektu zaliczeniowego	51.0%	70.0%
Aktywny udział w konwersatorium	51.0%	30.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Domalewski, *Główne nurty w badaniach nad filmem i religią*, „Images" 2021, nr 30(39). M. Marczak, *Poetyka filmu religijnego*, Kraków 2000. *Poszukiwanie i degradowanie sacrum w kinie*, red. M. Przylipiak, K. Kornacki, Gdańsk 2002. *Sacrum w kinie. Dekadę później. Szkice, eseje, rozprawy*, red. S. J. Konefał., M. Zelent, K. Kornacki, Gdańsk 2013. P. Schrader, *Transcendental Style in Film. Ozu, Bresson, Dreyer*, Oakland 2018. *Światowa encyklopedia filmu religijnego*, red. M. Lis, A. Garbicz, Kraków 2007.
	Uzupełniająca lista lektur	M. Eliade, *Sacrum i profanum. O istocie religijności*, przeł. R. Reszke, Warszawa 1999. M. Eliade, *Traktat o historii religii*, przeł. J. Wierusz-Kowalskiz, Łodzi 1993. M. Kępiński, *Transcendentne kino Darrena Aronofsky'ego. Film, sacrum, mit*, Łódź 2023. *Theology and the Films of Terrence Malick*, red. C. B. Barnett, C. J. Elliston, Londyn 2017. M. J. Wright, *Religion and Film: An Introduction*, Londyn 2007.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	• Analizy i interpretacje filmów egzemplifikacyjnych problematyki *sacrum* w filmografiach takich twórców jak np.: Terrence Malick, Claire Denis, Apichatpong Weerasethakul, Tsai Ming-liang, Alice Rohrwacher, Lucrecia Martel, Nuri Bilge Ceylan, Bruno Dumont, Jessica Hausner, Paolo Sorrentino, Paul Schrader, Chloé Zhao, Naomi Kawase, Darren Aronofsky, Rose Glass, Wim Wenders, Martin Scorsese. • *Sacrum* i religia w najnowszym kinie polskim. • Związki religii i *sacrum* z kinem gatunkowym np.: z horrorem, dramatem psychologicznym, współczesnymi przetworzeniami filmu biblijnego. • Trzy kierunki (strategie) współczesnego stylu transcendentalnego: *The Surveillance Camera*, *The Art Gallery*, *The Mandala*. • *Sacrum* w *slow cinema*.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.